Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-07 Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1359 BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 mei 2016

Hierbij zend ik u het verslag van de informele Ecofin van 22 en 23 april te Amsterdam. Hieraan is ook het uitgebrachte line to take over de Panama Papers en de Presidency summary toegevoegd[1].

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

[1] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

kst-21501-07-1359
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

VERSLAG VAN DE INFORMELE ECOFIN VAN 22 EN 23 APRIL TE AMSTERDAM

Informele Ecofin

1. Lunch EU begroting

Tijdens de informele lunch is gesproken over de ruimte voor onvoorziene uitgaven binnen het huidige MFK. Aanleiding voor deze discussie was, met name, de migratiecrisis en bekostiging daarvan. Ministers benadrukten daarbij het belang van een toekomstbestendig MFK, dat gedurende de nog resterende jaren van deze MFK-periode in staat is onvoorziene (migratie)uitgaven in te passen. Er was een duidelijke wil om te onderzoeken hoe daartoe de flexibiliteit in het huidige MFK vergroot kan worden. Het merendeel vond dat deze flexibiliteit binnen de huidige kaders moet worden gevonden. Vicevoorzitter Georgieva concludeerde dat de input van deze discussie meegenomen wordt in het voorstel voor de tussentijdse evaluatie van het MFK. Het aanstaande Slowaakse voorzitterschap sprak de ambitie uit om tijdens zijn voorzitterschap dit dossier op gebalanceerde wijze verder te brengen.

Ook is gesproken over de voorspelbaarheid van de Europese begroting. De vicevoorzitter van de Europese Commissie, Georgieva, verwelkomde in haar introductie de vooruitgang die tijdens het Nederlandse voorzitterschap is geboekt met de verbetering van de voorspelbaarheid van de EU-begrotingssystematiek.

Ik maak graag van deze gelegenheid gebruik om de voortgang in het verbeteren van de EU-begrotingssystematiek te schetsen. Naar aanleiding van de nacalculatie in 2014 heb ik aangedrongen op vereenvoudiging van de Europese begrotingssystematiek. Inmiddels is duidelijke voortgang zichtbaar:

1. Verwerken nacalculaties: Tijdens het Nederlandse voorzitterschap wordt naar verwachting in de Raad een akkoord bereikt over de uitvoeringsverordening bij het nieuwe Eigen Middelenbesluit (de zogenoemde Making Available Regulation). Hierdoor verschuift de budgettaire verwerking van de jaarlijkse nacalculatie naar het voorjaar, waardoor de nacalculatie kan worden betrokken bij de nationale voorjaarsbesluitvorming en moeilijk inpasbare mutaties in het najaar voorkomen worden. Na ratificatie van het Eigen Middelenbesluit wordt ook deze uitvoeringsverordening van kracht.
2. Aanvullende begrotingen: De Raad heeft de Commissie opgeroepen om het aantal aanvullende begrotingen te beperken en rationaliseren. De Commissie heeft eveneens de ambitie om het aantal aanvullende begrotingen te verminderen. Ik ben in gesprek met de Europese Commissie over voorspelbare en transparante presentatie van aanvullende begrotingen gedurende het jaar. Ik overleg met de Commissie over een begrotingskalender, waarbinnen aanvullende begrotingen en begrotingsinformatie zo veel als mogelijk op vaste momenten in het jaar gepresenteerd worden.
3. Begrotingsinformatie: De Raad heeft de Commissie opgeroepen tot het verder verbeteren van de transparantie van begrotingsinformatie. Er is reeds veel informatie beschikbaar, maar de informatie is niet altijd gemakkelijk te vinden en/of te begrijpen. Ik ben in gesprek met de Commissie en met lidstaten over beter aansluiten van de informatievoorziening op de informatiebehoefte. Het invoeren van eerder benoemde begrotingskalender, waarbinnen begrotingsinformatie op vaste momenten in het jaar gepresenteerd wordt, kan ook hierbij uitkomst bieden.

4. Bronnenrevisies: Als laatste heb ik het coördineren en harmoniseren van bronnenrevisies benoemd als gewenste verbetering van de begrotingssystematiek. Momenteel onderzoekt Eurostat de mogelijkheden van een gezamenlijk revisiebeleid. Het eindrapport wordt eind 2016 verwacht.

2. Versterking bankenunie

Bij dit agendapunt is gesproken over de manier waarop investeringen in staatsobligaties worden behandeld in de regelgeving voor banken. Het was de eerste keer dat ministers en centrale bankpresidenten zo uitgebreid bij dit onderwerp stilstonden. De voorzitter van een hoogambtelijke EU-werkgroep die zich de afgelopen periode over dit onderwerp heeft gebogen, presenteerde een tussenstand van het werk van deze groep. Vervolgens is aan de hand van een paper van het Nederlandse Voorzitterschap – dat gelijktijdig met de geannoteerde agenda aan de Kamer is gestuurd – gesproken over de verschillende opties om met dit onderwerp om te gaan in regelgeving.

Een substantiële groep lidstaten/centrale bankpresidenten gaf hierbij aan een voorkeur te hebben voor de optie om de regelgeving voor staatsobligaties niet aan te passen. Deze lidstaten benadrukten dat al veel stappen zijn gezet om risico's in de bankensector te verminderen, en gaven aan zorgen te hebben over de impact van het aanpassen van de regelgeving. Veel van deze lidstaten gaven ook aan dat in Europa – in verband met het internationale gelijke speelveld – geen eenzijdige stappen op dit onderwerp zouden moeten worden gezet voordat het Bazelse Comité zich hierover heeft uitgesproken.

Andere lidstaten /centrale bankpresidenten gaven echter aan juist een intrinsieke noodzaak te zien om op dit dossier in Europa stappen te zetten, indien nodig ook wanneer dit vooruitloopt op -of verder gaat dan – maatregelen waartoe het Bazelse Comité mogelijk nog zal besluiten. Hierbij zou zowel gekeken moeten worden naar kredietrisico's (risicogewichten) als naar concentratierisico's. Enkele lidstaten gaven ook aan dat het noodzakelijk is dat de risico's ten aanzien van staatsobligaties op bankbalansen worden aangepakt in het kader van de bredere agenda om de Bankenunie te voltooien.

Op basis van de discussie en het krachtenveld gaven de ministers aan dat het wenselijk is dat de hoogambtelijke werkgroep met name twee opties verder uitwerkt: de optie om de regelgeving niet aan te passen, en een »hybride» optie, waarbij de risicogewichten toenemen wanneer de blootstelling van een bank op een overheid toeneemt. Hierbij is aangegeven dat uiterlijk op de Ecofin van juni op dit onderwerp zal worden teruggekomen. Dit zal gebeuren in de context van de ambitie van het Nederlandse Voorzitterschap om een *roadmap* op te stellen voor het versterken van de Bankenunie. Hierin zal gestreefd worden aan te geven hoe er met het EDIS-voorstel en de risicoreductie-maatregelen zal worden omgegaan en welk tijdpad hier bij past.

3. Panama Papers

Tijdens de Informele Ecofin is er tevens gesproken over mogelijke acties naar aanleiding van de Panama Papers. Alle lidstaten waren van mening dat er actie ondernomen moet worden om dergelijke constructies te bestrijden. Hierbij is transparantie een belangrijk instrument. Om die reden gaven alle lidstaten aan in te kunnen stemmen om de gegevens over de uiteindelijk belanghebbende (*Ultimate Benificial Owner*) tussen de

autoriteiten automatisch uit te wisselen. Het is nu aan de Commissie om dit verder uit te werken in wetgeving.

Verder is er (in navolging van gesprekken hierover in OESO-verband) gesproken over strengere spelregels voor financiële tussenpersonen zoals notarissen, advocaten of belastingadviseurs. De Raad heeft de Commissie gevraagd om te kijken of hier mogelijkheden toe zijn. Daarnaast is er gesproken over zwarte lijsten. De lidstaten waren het met elkaar eens dat er actie ondernomen moest worden om een EU zwarte lijst met non-coöperatieve jurisdicties op te stellen.

Tijdens de Ecofin Raad op 25 mei zal er nader gesproken worden over dit onderwerp. De lidstaten hebben het belang benadrukt om tijdens deze Ecofin raad op *Anti-Tax Avoidance Directive* (ATAD) overeenkomst te bereiken. Tot slot waren de lidstaten het er over eens dat de discussie over publieke *Country-by-Country reporting* snel moet worden opgestart. Bijgevoegd is de «line to take» van het Nederlandse voorzitterschap[2].

4. Sustainable finance

De agendering van duurzame en groene financiering in de context van klimaatverandering tijdens de Informele Ecofin werd verwelkomd. De lidstaten gaven aan dat de EU in een positie is om het transformatieproces naar een *low-carbon* economie verder momentum te geven. Hierbij kijken de lidstaten uit naar het rapport van de *Financial Stability Board* (FSB) *Taskforce on Climate-related Financial Disclosures* (TCFD) dat eind dit jaar wordt verwacht. Aanbevelingen van de *Taskforce* kunnen meegenomen worden in het verdere werk aan *guidelines* voor niet-financiële rapportagestandaarden door de Commissie.

Lidstaten zijn het eens dat klimaatgerelateerde risico's adequaat gemonitord moeten worden door de bevoegde autoriteiten. Verdere ontwikkeling van klimaat stress-tests en bijbehorende methodologieën is hierbij van belang. De *European Systemic Risk Board* (ESRB) alsook de FSB lijken hiervoor goed gepositioneerd. Lidstaten zagen eveneens een belangrijke rol voor de private sector in het financieren van duurzame en groene investeringen en verwelkomen daarbij de constructieve houding van de Commissie om de ontwikkelingen op het gebied van groene financiering, in het bijzonder de groene obligatiemarkt (*green bonds*), te blijven monitoren. De Commissie volgt hierbij ook het werk van de *Green Finance Study Group* in G20-verband.

5. Stabiliteits- en groeipact

De informele Ecofin heeft een gedachtewisseling gehouden over manieren om het SGP eenvoudiger en voorspelbaarder te maken. De discussie werd breed verwelkomd en de notie dat de werking van het SGP complex is geworden werd door de ministers gedeeld. Meerdere lidstaten spraken steun uit voor een grotere rol voor de uitgavenregel binnen de huidige kaders. Een voordeel van een uitgavenregel is dat de ontwikkeling van de overheidsuitgaven, in grotere mate dan het structureel saldo, onder controle is van de lidstaat zelf. Dit werd door meerdere lidstaten evenals de Europese Commissie onderschreven. Een grotere rol voor deze indicator zou daarom moeten leiden tot betere voorspelbaarheid van het raamwerk en meer stabiliteit op de middellange termijn.

---

[2] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Tijdens de discussie werd wel aangetekend dat we niet over één nacht ijs moeten gaan en dat verdere technische analyse nodig is voordat stappen worden gezet. Daarnaast werd benadrukt dat deze discussie zou moeten leiden tot een effectievere werking van de huidige regels, een grootschalige hervorming is niet aan de orde. Voor de geloofwaardigheid van het SGP is implementatie van het huidige raamwerk juist cruciaal. De informele Ecofin heeft aan het *Economic and Financial Committee* (EFC) gevraagd om verder technisch werk te doen om de werking van het SGP te verbeteren op basis van de discussie in de informele Ecofin. De voorzitter gaf aan dat de Ecofinraad in het najaar op deze discussie terug zal komen.

6. Btw fraude

De ministers van Financiën hebben gesproken over de btw fraude. In de gehele EU is de jaarlijkse *btw gap* 168 miljard euro en loopt men gezamenlijk alleen al 50 miljard euro mis door btw-carrousel fraude. De Europese Commissie heeft begin april haar *VAT Action Plan* gepresenteerd waarin, naast initiatieven gericht op het definitieve systeem en de tarieven, verschillende dringende maatregelen om btw fraude te bestrijden worden genoemd.

Het voorzitterschap heeft hierbij aangesloten door deze sessie te richten op btw fraude. De Staatssecretaris leidde de discussie in met een presentatie over het bestrijden van btw fraude door middel van een IT-tool. Deze innovatieve tool wordt Transaction Network Analyses (TNA) genoemd. De TNA-tool voert een risicoanalyse uit op basis van bestaande btw-data. Hierdoor kan op een snelle, goedkope en effectieve manier fraude worden opgespoord en verliezen worden beperkt.

Alle lidstaten steunden de aanpak van btw fraude via automatische informatie-uitwisseling. Deze TNA tool zou daar een rol bij kunnen spelen. Op dit moment wordt door de Europese Commissie een *Feasibility Study* verricht naar deze TNA tool. Op de mei Ecofin wordt deze studie besproken en worden er in samenhang met het VAT Action Plan hierover raadsconclusies genomen. Hierbij wordt mogelijk een begin gemaakt van op vrijwillige basis gebruik maken van de TNA tool door de lidstaten die dit willen.